

podkladem stravování a ubytování žalovaného žalobcem byl akt liberality, spadající ve své podstatě pod ustanovení 18. hlavy obč. zák., jednak dovozujíc, že uschování movitostí žalovaného dovolatelem bylo rovněž jednáním úplatným. V obojím směru jest pro posouzení právní stránky rozhodující srovnalá vůle stran, projevená způsobem, v druhé větě prvního odstavce § 863 obč. zák. naznačeným, a v té příčině nelze dovolacímu soudu odchýliti se od závěrů soudu druhé stolice, v rozsudku jeho blíže odůvodněných, jenž přihlížejí k tehdejší známosti dcery žalobcovy se žalovaným a k všeobecným zvyklostem s takovým poměrem spojeným dospěl k tomu výsledku, že úmyslem žalobcovým bylo, poskytnouti žalovanému pohostění bezplatné, a že s tím i vůle tohoto se shodovala. Ustanovení druhé věty § 1247 obč. zák. se žalobce vzhledem k tomu, co ustanoveno jest v § 952 obč. zák., s úspěchem dovolávati nemůže. Oprávněnost nároku žalobčova na odměnu za uschování movitostí žalovaného konečně vyloučena jest zřejmým ustanovením § 969 obč. zák., oproti němuž z § 970 obč. zák., k němuž v dovolání jest poukazováno, ve prospěch žalobcův ničeho nelze dovozovati.

Čís. 97.

Zákon o statkových úřednících. — Ustanovení § 11 zák. ze dne 13. ledna 1914 č. 9 ř. z. platí i pro případ povolání hospodářského úředníka k vykonávání služby vojenské v čas války. Platnost tu nevylučuje zejména druhý odstavec téhož §.

(Rozh. ze dne 26. března 1919, Rv I 155/19.)

A, jenž sloužil jako hospodářský příručí s nárokem na měsíční služné, volný byt a bezplatnou stravu u nájemce velkostatku B, zaměstnávajícího mimo něj jen ještě jednoho hospodářského úředníka, a jenž na základě povolávacího rozkazu nastoupil dne 1. prosince 1917 vojenskou službu válečnou, aniž by byl býval vypovězen z posavadního služebního poměru, žaloval svého zaměstnavatele na zaplacení, pokud se týče náhradu všech služebních požitků, které mu dle smlouvy příslušely, za dobu od 1. prosince 1917 do 31. května 1918. — První soud (krajský soud v Mostě) zjistil, že žalovaný přijal po odchodu žalobcovu náhradou za něho do svých služeb ihned jiného hospodářského adjunkta, kterému platil mimo jinak stejné naturální požitky, v době od 1. prosince 1917 do 15. ledna 1918 o 10 K měsíčně menší služné nežli žalobci, později však stejné, a přisoudil proto žalobci, zamítnuv jinak žalobu, dle 2. a 3. věty § 11 zák. o statk. úř. plné služební požitky jen za půl měsíce a mimo to 15 K jako diferenci mezi jeho a služným jeho zástupce za dobu od 1. prosince 1917 do 15. ledna 1918. Požadavek žalobcův, který, odkazuje k tomu, že byl povolán k službě vojenské v čas války a že tu tedy platí předpis druhého odstavce § 11 zák. o statk. úř., se domáhal na základě něho plných služebních požitků i za dobu od 15. prosince 1917 do 31. května 1918, prohlásil za bezdůvodný, poněvač tu předpis tento místa nemá, nýbrž ustanovení 2. a 3. věty § 11, která opravňují zaměstnavatele, nemajícího v provozovacím odvětví, kterému zaneprázdněný zaměstnanec náleží, kromě něho více než dva úředníky, k tomu, by mu zřídil zástupce, a která stanoví, že náklady

tohoto zastupování nese zaměstnanec, kterého něco zašlo, avšak teprve od patnáctého dne překážky a jen do výše požitků, které mu náležejí za čas této překážky. Byl proto žalovaný od 15. dne po tom, co žalobce nastoupil službu vojenskou, oprávněn, přesunouti na něj náklad spojený s jeho zastoupením ve službě. Druhý odstavec § 11 chce pouze vyjádřiti, že v případě, byl-li zaměstnanec povolán k vojenské službě v čas války, může služební poměr zrušen býti zaměstnavatelem toliko výpovědí danou na dobu šesti měsíců, tedy bez ohledu na to, jak dlouho trval poměr služební, na nejvyšší výměru výpovědní lhůty § 19. — **O d v o l a c í s o u d** (vrchní zemský soud v Praze) potvrdil tento rozsudek z těchto důvodů: V § 11 zák. ze dne 13. ledna 1914 č. 9 ř. z. o statkových úřednících upraveny jsou, pokud jde o vojenskou povinnost zaměstnancovu, tyto případy: a) povolání zaměstnance k vykonání presenční služební povinnosti na zákonně stanovenou jednorocní nebo delší dobu, b) povolání zaměstnance k splnění jiných vojenských povinností jeho aa) v čas války, bb) mimo čas války. Dle 1. odstavce § 11 jest předčasné propuštění ve smyslu § 29 č. 5 přípustno v případě a), nepřípustno však v případech b), a to v případech bb) i aa). V případech b) může dle 2. odstavce § 18 služební poměr zrušen býti výpovědí; ustanovení §§ 18 odst. 2 až 23 platí v této příčině v případech aa) toliko s omezením 2. odstavce § 11, v případech bb) naproti tomu bez tohoto omezení. Jestliže však v případech b) výpověď nebyla dána, sluší použití ustanovení 2. a 3. věty prvního odstavce § 11 a to, poněvač 1. odstavec § 11 nečiní rozdíl mezi případy aa) a bb), v obou těchto případech, tudíž i v čas války. Tomuto výkladu nasvědčuje též § 12, upravující podobné případy a připouštějící pro tyto případy ustanovení § 11 o zastoupení. Vždyť počáteční slova prvního odstavce § 11 »Povolání zaměstnance ke splnění jeho vojenské povinnosti« týkají se podle svého jasného znění nejen vojenské povinnosti v míru, jak odvolatel se domnívá, nýbrž povinnosti vojenské vůbec; první odstavec § 11 rehedí na případy, v nichž poměr služební byl vypovězen, naproti čemuž 2. odstavec tohoto § 11 vztahuje se na výpověď, týká se však toliko případu aa) a nikoliv též případu bb).

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobcovu.

D ů v o d y:

Nesprávné právní posouzení věci shledává dovolatel v tom, že odvolací soud ustanovení prvního odstavce § 11 zák. ze dne 13. ledna 1914 č. 9 ř. z. vykládá v ten smysl, že mají platnost i na případ povolání hospodářského úředníka k službě vojenské za doby války, kdežto dovolatel snaží se doličiti, že odstavec druhý téhož § platnost těchto ustanovení pro případ válečný vylučuje. Dovolací soud přidává se ve směru tom k právnímu názoru druhé stolice, odpovídajícímu stavu věci a zákonu, k němuž dovolatele, zejména pokud se týče odůvodnění soudu odvolacího, poukazuje a k čemuž jen tolik shledává připomenouti, že všeobecné znění počátečních slov prvního odstavce shora citovaného §: »Povolání zaměstnance ku splnění jeho povinnosti vojenské« zřejmě nasvědčuje tomu, že další ustanovení téhož odstavce vztahují se na veškeré případy takového povolání, vyjmajíc případ speciálně tam vyloučený, totiž povolání zaměstnance k vykonání presenční služební povinnosti; že tudíž mají

platnost zejména, i když zaměstnanec byl povolán ke konání služby vojenské ve válce, na čemž ničeho nemění okolnost, že druhý odstavec téhož § obsahuje pro tento poslednější případ ustanovení ve prospěch zaměstnanců, jež s ustanovením odstavce prvního věcně ani slovně nesouvisí.

Čís. 98.

Při exekuci na vydání věcí movitých nacházejících se v moci dlužníkově (§ 364 ex. ř.) nepřekáží výkonu exekuce skutečnost, že předmět exekuce byl trestním soudem jako corpus delicti obstaven.

(Rozh. ze dne 26. března 1919, R II 38/19.)

Byv povolujícím soudem dožádán o výkon exekuce odnětím dynamoelektrického stroje nacházejícího se u dlužníka v jeho mlýně a odevzdáním ho na stvrzenku vymáhajícímu věřiteli, odepřel exekuční soud (okresní soud ve Strážnici) tento exekuční výkon, ježto v trestní věci zahájené proti vymáhajícímu věřiteli pro zločin podílnictví na krádeži byl stroj ten podle § 98 odst. 2 tr. ř. jako corpus delicti soudně zabaven a vydáním jeho vymáhajícímu věřiteli, jenž jest zároveň i obviněným, by vzešlo nebezpečí, že budou porušeny nebo zhlazeny určité známky, dle kterých mají svědci totožnost stroje toho při hlavním přelíčení zjistiti. — Rekursní soud (krajský soud v Uh. Hradišti) zrušil v odpor vzaté usnesení a uložil soudu exekučnímu, by povolnou exekuci vykonal. — **Důvody:** Nebudiž zde rozebírána otázka, zda exekuční soud, když měl již za to, že exekuci povolenou provésti nelze, neměl to oznámiti soudu exekuci povolivšímu, aby tento další zařídil. Usnesení v odpor vzaté nelze dle náhledu soudu rekursního uvést v soulad se zákonným ustanovením exekučního řádu, jež jedná o právech příslušejících vymáhajícímu věřiteli proti dlužníku. Jde tu o exekuci na vydání movitých věcí ve smyslu § 346 ex. ř. Ustanovení toto předpokládá pouze, by věci nalézaly se v moci dlužníka; z jakého důvodu je dlužník ve své moci má, nerozhoduje, poněvač eventuelní práva osob třetích chráněna jsou § 37 ex. ř. Na tom tudíž nemůže ničeho změnit ani skutečnost, že trestní soudce prohlásil dynamoelektrický stroj, o jehož exekuční vydání jde, dle § 98 tr. ř. za zabavený jako corpus delicti a ponechal stroj ten u dlužníka v opatrování, jakož i, že soudní orgán označil pak řečený stroj číslicemi na znamení, že stroj byl jako corpus delicti zabaven. Ohledně věcí, které jsou z exekuce vyloučeny, rozhoduje exekuční řád a sice v člancích VI. až XI. uv. zák. a v §§ 250, 251, 252, 290, 291 až 293 a 330. Pod žádné z ustanovení citovaných nelze případ tento zařaditi. Prohlášení stroje dynamoelektrického za corpus delicti je ohledně vymáhajícího věřitele potud bezvýznamným, pokud stroj ten nalézá se v moci dlužníka. Exekuci nebylo by lze provésti jen tehdy, kdyby trestní soudce, prohlásiv stroj za corpus delicti, vzal jej z moci exekuta a dal do uschování soudního aneb do uschování osoby třetí; neboť pak by bylo lze exekuci provésti jen za podmínek § 347 ex. ř. Vymáhající věřitel má pro sebe přesné znění zákona a nelze mu brániti, by v mezích zákona uplatňoval svá práva. Bylo proto stížnosti vyhověti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu dlužníkovu: